

Uwagi zgłoszono po zakończeniu procesu konsultacji społecznych.

Lp.	Zgłaszający	Treść uwagi/propozycja zmiany	Status	Komentarz
1	Marek Duklanowski Radny Rady Miasta Szczecin	Uwaga w formie ustnej dot. doboru i poprawności danych dot. zagrożenia suszą rolniczą i hydrogeologiczną.	Wyjaśnienie	Odnośnie zagrożenia suszą rolniczą przedstawionego w rozdziale 5.3.1. <i>Diagnoza stanu istniejącego</i> - w ramach Planu przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS) zagrożenie suszą rolniczą zostało określone dla obszaru całego kraju, bez wyłączenia terenów zurbanizowanych. Stopień zagrożenia ujęty w programie ochrony środowiska został opracowany na podstawie danych przestrzennych przygotowanych w ramach PPSS oraz udostępnionych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Należy podkreślić, że choć zagrożenie suszą rolniczą jest w rzeczywistości mniej intensywne na terenach zurbanizowanych niż na obszarach rolnych, to jednak wymaga uwzględnienia również w miastach. Susza rolnicza oznacza bowiem niedobór wody dostępnej dla roślin (deficyt wilgoci w strefie korzeniowej gleby), co może stanowić istotne zagrożenie dla terenów cennych przyrodniczo, zieleni miejskiej oraz ekosystemów wymagających stabilnych warunków wilgotnościowych. Ponadto, zagrożenie suszą rolniczą nie jest tożsame z suszą hydrogeologiczną
2	Marek Duklanowski Radny Rady Miasta Szczecin	Uwaga w formie ustnej dot. wzrostu rocznej sumy i ilości opadów.	Wyjaśnienie/ Uwzględniono	Zostały zaczerpnięte z roczników meteorologicznych publikowanych rokrocznie przez IMGW. Stwierdzenie zostało użyte na podstawie analizy poszczególnych roczników. Tabela 3 <i>Temperatura powietrza, opady atmosferyczne, pokrywa śnieżna, wiatr oraz wilgotność względna w Szczecinie</i> w dokumencie została zaktualizowana do danych bieżących dostępnych na czas tworzenia dokumentu.
3	Marek Duklanowski Radny Rady Miasta Szczecin	Uwaga w formie ustnej dot. występujących gatunków chronionych występujących na obszarze GMS	Wyjaśnienie/ Uwzględniono	Źródłem informacji jest Waloryzacja przyrodnicza Miasta Szczecin, opracowana w 2018 r., tj. najbardziej aktualny dokument kompleksowo omawiający przedmiotową tematykę. Zgodnie z uwagą dostosowano zapisy POŚ celem bardziej czytelnego odbioru społecznego zawartych w dokumencie informacji.
4	Marek Duklanowski Radny Rady Miasta Szczecin	Uwaga w formie ustnej dot. przyjętego wskaźnika „Nakłady na środki trwałe służące gospodarowaniu wodami (regulacja i zabudowa rzek i potoków) [zł]”	Wyjaśnienie/ Uwzględniono	Wskaźnik wyznaczono w poprzedniej edycji POŚ, w obecnym opracowaniu wskaźnik ten został zastąpiony wskaźnikiem „Liczba budowli regulacyjnych”. Wskaźniki dobrano celem wykonania dedykowanej dla danej dziedziny analizy poszczególnego efektu podejmowanych działań. Pomimo faktu, iż budowle regulacyjne pełnią funkcję ochronną przed skutkami zjawisk klimatycznych, jednak ich nadmiar prowadzi do zaburzenia ciągłości koryt rzecznych (pogorszenie stanu wód w zakresie elementów hydromorfologicznych). W celu ograniczenia negatywnych skutków wdrażania technicznych rozwiązań ochrony przeciwpowodziowej sformułowano rekomendację utrzymania wartości bazowej tego wskaźnika w kolejnych latach.

				*W tym miejscu należy zaznaczyć, że przyjęte w POŚ wskaźniki mogą się wykluczać w celach monitoringowych dla poszczególnych komponentów środowiska (przykład: Długość ścieżek rowerowych będzie wskazywać na trend pozytywny dla działu Powietrze atmosferyczne z uwagi na promocję komunikacji alternatywnej, jednakże dla działu Zasoby przyrodnicze będzie powodować wystąpienie trendu negatywnego z uwagi na malejący udział % powierzchni zieleni – w przypadku ich likwidacji na potrzeby ścieżek rowerowych). Wobec powyższego wskazuje się, że przyjęte wskaźniki należy traktować jako indywidualne elementy diagnostyczne danego komponentu środowiska.
5	Marek Duklanowski Radny Rady Miasta Szczecin	Uwaga w formie ustnej dot. źródeł danych zawartych w dokumencie	Uwzględniono	Uwaga uwzględniona – zaktualizowano dane o możliwie najnowsze, dostępne na czas tworzenia dokumentu publikacje branżowe, zweryfikowano źródła danych zawartych w dokumencie oraz wskazano bezpośrednio odnośniki do danych.
6	Marek Chabior Radny Rady Miasta Szczecin	Uwaga w formie ustnej dot. źródeł danych zawartych w dokumencie (klimat) i analizy klimatycznej	Wyjaśnienie/ Uwzględniono	W zakresie analizy klimatycznej dokumentem branżowym w zakresie zmian klimatu jest Miejski Plan Adaptacji do Zmian Klimatu. W POŚ brak jest zasadności wykonywania pełnej analizy klimatycznej (taką analizę należy wykonać na potrzeby dokumentów branżowych, tj. ww. MPA). W zakresie danych - zaktualizowano dane o możliwie najnowsze, dostępne na czas tworzenia dokumentu publikacje branżowe, zweryfikowano źródła danych zawartych w dokumencie oraz wskazano bezpośrednio odnośniki do danych. W zakresie klimatu dokonano korekty Tabeli 4 <i>Rekordy klimatyczne Szczecina</i> wprowadzając aktualizację danych, a także nomenklaturę zgodną z definicją indeksów klimatycznych.
7	Przemysław Słowik Radny Rady Miasta Szczecin	Uwaga w formie ustnej dot. wskaźników i ilości w zakresie nasadzeń drzew	Wyjaśnienie/ Uwzględniono	Uwagi opisane powyżej, zaktualizowano dane wraz z podaniem źródeł i dostępu do danych.
8	Przemysław Słowik Radny Rady Miasta Szczecin	Uwaga w formie ustnej dot. danych (opady deszczu i rekordy)	Uwzględniono	Uwagi opisane powyżej, zaktualizowano Tabele 3 i 4 w dokumencie.

9	Przemysław Słowik Radny Rady Miasta Szczecin	Uwaga w formie ustnej dot. przyjętych celów (np. w przypadku udziału zieleni – wzrost)	Wyjaśnienie/ Uwzględniono	W zakresie zakładanych realizacji celów pierwotnie przyjętą nomenklaturą była „Wartość docelowa”. Celem spójnego przedstawienia założeń dokumentu, wprowadzono korektę i zastąpiono sformułowanie stwierdzeniem „Oczekiwany rezultat”. W myśl Programu, oczekiwanym rezultatem dla części działań będzie osiągnięcie konkretnej wartości liczbowej (tam gdzie zasadnym jest wskazanie konkretnej liczby), lub spowodowanie wzrostu/spadku poszczególnych liczb lub działań. W przypadkach w których wskazanie konkretnej wartości liczbowej byłoby arbitralne lub niepoparte danymi – jak np. w odniesieniu do procentowego udziału terenów zieleni – odstąpiono od jej wyznaczenia. Gdyby przyjąć prosty, liniowy trend wzrostu powierzchni terenów zieleni, można byłoby teoretycznie dojść do wniosku, że znaczną część obszaru miasta, np. nawet 50%, powinny stanowić tereny zieleni. Choć takie założenie byłoby niewątpliwie korzystne z punktu widzenia środowiskowego, to jednak należy podkreślić, iż rozwój terenów zieleni musi odbywać się zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz z uwzględnieniem rzeczywistych uwarunkowań przestrzennych. Proporcje i rozmieszczenie terenów zieleni są w znacznym stopniu uzależnione od ustaleń dokumentów planistycznych, a na czas tworzenia dokumentu brak jest objęcia mpzp 100% powierzchni GMS, stąd brak jest możliwości wprowadzenia założenia dokładnej ilości udziału % zieleni w powierzchni miasta.
10	Przemysław Słowik Radny Rady Miasta Szczecin	Uwaga w formie ustnej dot. danych z realizacji poprzedniego POŚ (np. w przypadku danych dot. ogrodów deszczowych)	Uwzględniono	W zakresie danych z realizacji poprzedniego POŚ pierwotnie przyjętą metodą diagnostyczną było skatalogowanie realizowanych zadań, a następnie pogrupowanie ich do poszczególnych celów realizacyjnych (przyjęto przypisanie 1 zadania wyłącznie do 1 celu realizacyjnego). W związku ze zgłoszoną uwagą, celem zwiększenia przejrzystości odbioru dokumentu, wykonano ponowną analizę i w przypadku realizacji zadań wpisujących się do kilku celów realizacyjnych, dane uzupełniono i wprowadzono korekty do tabel realizacyjnych.
11.	Marek Duklanowski Radny Rady Miasta Szczecin	Strona tytułowa – jest „Wrocław 2025”, a my jesteśmy w Szczecinie. Rozumiem, że siedziba firmy, ale jednak tu jest Szczecin.	Uwzględniono	Wprowadzono korektę w POŚ.
12.	Marek Duklanowski Radny Rady Miasta Szczecin	Co do zasady na wszystkich mapach – na przykład ta z s. 77 (mapa) ten samo kolor do „rzek” i „wód stojących”. To kryterium podziału jest jak z klas I-III szkoły podstawowej, to po pierwsze. Prawo wodne definiuje podział na wody płynące i stojące. Do płynących należy na przykład jez. Dąbie, do stojących z kolei jez. Głębokie. A po drugie, ten sam kolor nie powoduje rozróżnienia na	Uwzględniono	Wprowadzono korektę w POŚ.

		przykład w odniesieniu do choćby kanałów Międzyodrza – Regaliczki, Kanału Odyńca, Parnicy czy właściwie którejkolwiek z jednolitych części wód. Tu wszędzie powinno być przy błękitnym prostokącie: „wody powierzchniowe”, a „rzeki” powinniśmy usunąć.		
13.	Marek Duklanowski Radny Rady Miasta Szczecin	Jest kilka załączników nr 1 do załącznika nr 1. Sens Załącznika nr 1 omówiony został na s. 171: „W Załączniku 1 do niniejszego Programu określone cele i kierunki działań zostały dodatkowo uzupełnione o listę proponowanych zadań, mających na celu realizację wskazanych celów, a także o przewidywany czas ich realizacji, podmioty odpowiedzialne za wykonanie poszczególnych zadań oraz szacowaną wysokość planowanych nakładów finansowych”. Na stronie 191 z kolei wymienione są wszystkie załączniki. Sam Program ma 194 strony. I od kolejnej zaczyna się Załącznik nr 1 do Załącznika nr 1 (prawy górny róg; rozumiem, że chodzi o to, że sam Program stanowi załącznik do uchwały), a w nim Załącznik 1 – tabela pn. harmonogram realizacji zadań własnych – 14 stron w numeracji stron 1-14, po czym następuje kolejny Załącznik 1 - tabela pn. harmonogram realizacji zadań monitorowanych – 10 stron numerowanych od 1 do 10. Czyli mamy w Załączniku nr 1 do Załącznika nr 1 na przykład dwie strony nr 8. Błąd. Co więcej, trudno te tabele określić mianem harmonogramu rzeczowo-finansowego. Nie liczę, ale ok. 90- procent zadań ma czas realizacji jako „ciągłe”. Tu nie widzimy zaangażowania poszczególnych zadań w czasie i rozkładu nakładów w czasie. To nie jest hrf. Wszystkie tabele są w trybie edycji. Widać, że nikt tego nie przeglądał przed wysłaniem do radnych	Wyjaśnienie/ Uwzględniono	W zakresie załącznika – wprowadzono korektę w POŚ dot. numeracji stron i formy załącznika Harmonogramu. Układ harmonogramu został opracowany zgodnie z „Wytocznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” i obejmuje działania przewidziane do realizacji w całym okresie obowiązywania Programu. W zakresie treści ww. Harmonogramu – ujęto w nim zadania o charakterze ciągłym (które były realizowane i realizacja ich proponowana jest do kontynuacji – są to zadania z katalogu bieżącego utrzymania GMS – np. usuwanie barszczu Sosnowskiego lub zadania inwestycyjne o ogólnym charakterze – np. tworzenie ścieżek przyrodniczych (nie wskazano tutaj konkretnych zadań inwestycyjnych). Tam, gdzie dane zadanie zostało ograniczone czasowo – wynika to z założeń POŚ lub z danego aktu prawnego – np. usunięcie azbestu do 2032 r.. Konkretne działania realizacyjne/inwestycyjne wskazano wyłącznie w zadań które ujęte są w Wieloletniej Prognozie Finansowej lub zostały uznane za szczególnie istotne dla POŚ. W zakresie edytowalnych tabel – wprowadzono korektę w POŚ.
14.	Marek Duklanowski Radny Rady Miasta Szczecin	Dalej mamy mapy (te same, które znajdują się również w tekście Programu) – też jako Załącznik nr 1 do Załącznika nr 1 i każda z nich z tym samym numerem strony – strona 1. Bajzel	Wyjaśnienie / Uwzględniono	Zamieszczone ikony (mapy/ rysunki) zostały przygotowane na potrzeby poglądowe, celem zobrazowania konkretnej (przedstawionej na danej mapie) informacji. Mapy zostały wykonane jako opracowania własne autora POŚ na podstawie najbardziej aktualnych, dostępnych danych na czas tworzenia dokumentu. W związku z uwagą wprowadzono korektę polegającą na usunięciu załączników mapowych i pozostawieniu wyłącznie rysunków w treści dokumentu – celem zobrazowania najbardziej istotnych kwestii. Dodatkowo, każdorazowo zostało wskazane również źródło i data dostępu do danych przyjętych na potrzeby opracowania danego rysunku.
15.	Marek Duklanowski Radny Rady Miasta Szczecin	W mapach pierwsza mapa – użytkowanie terenu. Ja nie rozróżniam koloru między szkółką roślin ozdobnych a zagajnikiem. Rozumiem, że jakaś data tej mapy jest, ale ponad rok temu oddano do użytkowania ul. Sosabowskiego. (mapa) Tu jej nadal nie ma. Odręcznie zrobiłem w jej miejscu niebieską kreskę. W ogóle nie wiadomo, po co ta mapa? A standardowo ona powiela błąd niedostosowania do Prawa wodnego – jez.	Wyjaśnienie	Mapy/rysunki zostały wykonane jako opracowania własne autora POŚ na podstawie najbardziej aktualnych, dostępnych danych na czas tworzenia dokumentu. W związku z uwagą wprowadzono korektę polegającą na usunięciu załączników mapowych i pozostawieniu wyłącznie rysunków w treści dokumentu – celem zobrazowania najbardziej istotnych kwestii. Mapa usunięta.

		Dąbie jest wodą płynącą. Rowy na Sadlińskich łągach nie są wodą płynącą, bo są urządzeniami wodnymi. Podobnie jest z Regaliczka, jez. Portowym i Kanałem Rybnym. Całość powinna być wodą płynącą. Kuriozum stanowi przedzielenie Kanału Rybnego na część wody stojącej i część płynącej. Cicha Woda ne Cmentarzu Centralnym jest wodą płynącą. Jasna Woda jest wodą stojącą. Brak konsekwencji. Nie ma Wywaliłbym tę mapę, ona nic nie wnosi. Za to błędów szereg, także w kwestiach współdzielenia dróg i torowisk.		
16.	Marek Duklanowski Radny Rady Miasta Szczecin	Na mapie z glebami mam sporą wątpliwość co do występowania gleb brunatnych na Międzyodrze, mówiąc najprościej, nie ma ich tam. Tam są gleby pochodzenia aluwialnego. Z kolei opisane ciemnozielonym kolorem gleby murszowe i torfowe nie występują na górnym tarasie Stołczyna i Skolwina, a tak zostały pokazane. Polecam źródło: https://esdac.jrc.ec.europa.eu/images/Eudasm/PL/pol_x8.jpg	Wyjaśnienie	Mapa usunięta. Pozostał rysunek w POŚ. Dodatkowo w zakresie wskazanego źródła danych – zaproponowane źródło danych pochodzi z roku 1979 – w POŚ przyjęto bardziej aktualne źródło danych. Ponadto, w przypadku gleb aluwialnych, w ich skład mogą wchodzić również zdiagnozowane w POŚ pisaki, które zostały ujęte na mapie.
17.	Marek Duklanowski Radny Rady Miasta Szczecin	Mapa z transportem – autostrada A6 przebiega jako autostrada na całej długości w obrębie miasta. Brakuje torów na Sosabowskiego. Ponadto warstwa z drogami jest nad torowiskami. Gdyby było odwrotnie, widać byłoby i drogi i torowiska – na Ku Słońcu, na Wojska Polskiego i tramwaju na Prawobrzeże	Wyjaśnienie	Mapa usunięta. Pozostał rysunek w POŚ dot. przebiegu dróg i linii kolejowych. Mapy/rysunki zostały wykonane jako opracowania własne autora POŚ na podstawie najbardziej aktualnych, dostępnych danych na czas tworzenia dokumentu – w przedmiotowym przypadku dane zaczerpnięto z Bazy Danych Obiektów Topograficznych (Geoportal.gov) z datą dostępu na dzień 02.06.2025 r.
18.	Marek Duklanowski Radny Rady Miasta Szczecin	Mapa z wodami powierzchniowymi. Dawne rowy melioracyjne w terenach zurbanizowanych, kiedy nie pełnią roli związanej z rolnictwem nie są rowami melioracyjnymi. I dlatego na Krzekowie nie ma rowów melioracyjnych. Z kolei na tej samej Bukowej rów dochodzący od prawej na ul, Wroniej nie jest żadną rzeką, ale zwykłym rowem przydrożnym. Poza tym nie ma żadnej rzeki równoległej do Bukowej i przecinającej Łukasińskiego. To znowu rów – dawny melioracyjny. Wierzbak stanowiący prawy dopływ Bukowej jest ciekim naturalnym. Czym ponadto są „brzegi kanałów” i jakimi kryteriami kierował się autor oznaczając je? Parnica jako kanał? A dlaczego?	Wyjaśnienie	Mapa usunięta.
19.	Marek Duklanowski Radny Rady Miasta Szczecin	Mapa „Zasoby przyrody”. Łąki na Krzekowie?	Wyjaśnienie / Uwzględniono	Mapa usunięta. Pozostał rysunek w POŚ, rysunek poprawiony zgodnie z uwagą.
20.	Marek Duklanowski Radny Rady Miasta Szczecin	Mapa „ochrona przeciwpowodziowa”. Nie ma obszarów szczególnego zagrożenia powodzią dla prawdopodobieństwa 0,2%. To są tzw. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2 % i tyle. Obszary szczególnego zagrożenia to te o prawdopodobieństwie średnim (1%) i wysokim (10%). Tu są warstwy nie wiadomo skąd. Przykładowo dla wody 1% cała praktycznie w. Debina i w. Czarnoleka są pod wodą. (mapa) U nas tak ledwo co. Poza tym można odnieść wrażenie, że dla wody 1% i 0,2% podobne są zakresy zalewów, a tak nie jest. U nas poza korytem Płoni właściwie wszędzie lub prawie wszędzie zalew	Wyjaśnienie	Mapa usunięta. Pozostał rysunek w POŚ, rysunek poprawiony zgodnie z uwagą.

		dla 0,2% i 1% pokrywają się. Na mapach na hydroportalu są spore różnice pomiędzy zalewaniami Koniecznie do poprawy!		
21.	Marek Duklanowski Radny Rady Miasta Szczecin	Mapa „gospodarka odpadami” ma na legendzie „eksporty” zamiast „ekoportów”	Wyjaśnienie / Uwzględniono	Mapa usunięta. Pozostał rysunek w POŚ. Dodatkowo – Rysunek 21 <i>Podział Miasta Szczecin na sektory gospodarowania odpadami i lokalizacja Ekoportów</i> w treści POŚ zawierający tożsamą omyłkę pisarską został poddany korekcie.
22.	Marek Duklanowski Radny Rady Miasta Szczecin	Na mapie hałasu drogowego mam wrażenie, że nie wszystkie warstwy się ładują, przy czym może to być u mnie lokalnie. Niemniej mapa wygląda tak: (mapa) Czyli powinny być kolory przechodzące w niebieski, a mam szarości.	Wyjaśnienie	Mapa usunięta.
23.	Marek Duklanowski Radny Rady Miasta Szczecin	Na stronie 36 mają Państwo „w Krzekowie”, a jest przecież „na Krzekowie”.	Uwzględniono	Wprowadzono korektę w POŚ.
24.	Marek Duklanowski Radny Rady Miasta Szczecin	Mam wątpliwości odnośnie braku konsekwencji. W programie z 2021 roku mamy informację: „Problemem lasów na terenie miasta jest nadmierny udział świerka w drzewostanach, gatunek ten charakteryzuje się płytkim wiązkowym systemem korzeniowym, który nie sprawdza się w okresach suchych lat i powoduje zamieranie gatunku na terenie lasów”. W projekcie z 2025 roku informacja jest taka: „Szczecińskie lasy również borykają się z problemami, zwłaszcza nadmiernym udziałem gatunków obcych ekologicznie, takich jak świerk, daglezja, modrzew i sosna. Te drzewa są wrażliwe na zmiany klimatu i długotrwałe susze, a ich słaba odporność, zwłaszcza w przypadku sosny, może prowadzić do masowego zamierania drzewostanów”. W jednym przypadku (2021) to świerk jest problemem, bo zamiera w okresach suszy. W drugim (2025) większym problemem jest sosna, która jest przecież odporna na susze.	Uwzględniono	Wprowadzono korektę w POŚ.
25.	Marek Duklanowski Radny Rady Miasta Szczecin	s. 65 Programu - „w Szczecinie udział obszarów chronionych jest znacznie poniżej średniej dla województwa - wynosi jedynie 4,9% powierzchni miasta”. Przy czym powierzchnia jez. Dąbie to 56 km2, a Szczecina 300 km2. Zatem samo jezioro Dąbie stanowi prawie 20 procent powierzchni miasta, a objęte jest ono OSO „Dolina Dolnej Odry”, czyli w konsekwencji udział obszarów chronionych, bo przecież mamy fragmenty Międzyodrza w Naturze 2000 z Dyrektywy Ptasiej plus kilka ZP-K, może wynosić nawet 25%.	Wyjaśnienie / Uwzględniono	Niniejsze stwierdzenie zostało usunięte, ze względu na pierwotnie przyjęcie danych odnośnie powierzchni obszarów prawnie chronionych z GUS - 1 477,51 ha (nie uwzględnia rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych położonych w granicach parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu) wartość 4,9% nie odzwierciedlała faktycznego stanu zieleni na obszarze miasta. Zgodnie z wartością wyliczoną na podstawie CRFOP (dane GIS wyliczone z ujęciem nakładania się obszarów) powierzchnia obszarów chronionych to około 11 954,12 ha, co stanowi ok. 40% ogólnej powierzchni miasta (jest to pozytywny aspekt, który nie powinien być klasyfikowany do rozdziału o kluczowych problemach).